

BELGISCHE KAMER VAN
VOLKSVERTEGENWOORDIGERS

16 maart 2016

WETSVOORSTEL

**tot wijziging van de wetgeving voor
wat betreft de rechten en plichten van
pleegouders**

AMENDEMENTEN

op de artikelen aangenomen in eerste lezing

Zie:

Doc 54 0697/ (2014/2015):

- 001: Wetsvoorstel van mevrouw Van Vaerenbergh c.s.
- 002: Amendement.
- 003: Addendum.
- 004: Amendementen.
- 005: Verslag (eerste lezing).
- 006: Artikelen aangenomen in eerste lezing.

CHAMBRE DES REPRÉSENTANTS
DE BELGIQUE

16 mars 2016

PROPOSITION DE LOI

**modifiant la législation en ce
qui concerne les droits et les devoirs
des parents nourriciers**

AMENDEMENTS

aux articles adoptés en première lecture

Voir:

Doc 54 0697/ (2014/2015):

- 001: Proposition de loi de Mme Van Vaerenbergh et consorts.
- 002: Amendement.
- 003: Addendum.
- 004: Amendements.
- 005: Rapport (première lecture).
- 006: Articles adoptés en première lecture.

Nr. 21 VAN DE HEER **BROTCORNE**

Art. 4

In het voorgestelde artikel 370/1, b), de volgende wijzigingen aanbrengen:

1/ tussen de woorden “het recht” en het woord “om”, de woorden “en de plicht” invoegen;

2/ de woorden “en om alle dagdagelijkse beslissingen te treffen” vervangen door de woorden “over het kind te waken en het alle zorg te geven die het voor zijn dagelijkse ontplooiing nodig heeft”.

VERANTWOORDING

Het is belangrijk eraan te herinneren dat het bieden van dagelijks onderdak ook plichten inhoudt, waaronder die van over het kind te waken en alle maatregelen te nemen die nodig zijn voor dagelijkse ontplooiing.

Dit wetsvoorstel sluit daarbij aan. Het beoogt de taak van de pleegouders te verlichten door hen in welomschreven situaties toe te staan beslissingen te nemen die stroken met het hoger belang van het kind en die het dagelijkse leven van het kind én van het pleeggezin vergemakkelijken.

Niettemin moeten de ouders het ouderlijke gezag mede blijven uitoefenen en moet het behoud van de band van het kind met zijn ouders zoveel mogelijk worden bevorderd.

N° 21 DE M. **BROTCORNE**

Art. 4

A l’article 370/1, b), proposé, apporter les modifications suivantes:

1/ insérer entre les mots “le droit” et les mots “d’avoir” les mots “et le devoir”;

2/ insérer après les mots “décisions quotidiennes”, les mots “de le surveiller, de lui prodiguer tous les soins répondant à son épanouissement quotidien”.

JUSTIFICATION

Il est important de rappeler que l’hébergement quotidien implique aussi des devoirs dont celui de surveiller l’enfant et de prendre toutes les mesures nécessaires à son épanouissement quotidien.

La proposition s’inscrit dans cette optique. Son but est de faciliter la mission des parents d’accueil en les autorisant, dans des situations bien circonscrites, à prendre des décisions qui répondent à l’intérêt supérieur de l’enfant et facilite la vie au quotidien de ce dernier et de la famille dans laquelle il est accueilli.

Cependant, les parents doivent garder leur place dans l’autorité parentale et le maintien du lien avec ceux-ci doit être favorisé dans toute la mesure du possible.

Christian BROTCORNE (cdH)

Nr. 22 VAN DE HEER BROTCORNE

Art. 6

Het voorgestelde opschrift van hoofdstuk III vervangen door wat volgt:

“Hoofdstuk III. Nadere regels van het ouderlijk gezag bij plaatsing van het kind buiten het gezin.”

VERANTWOORDING

Dit amendement strekt tot wijziging van het opschrift van het voorgestelde hoofdstuk. Artikel 372 van het Burgerlijk Wetboek bepaalt immers dat het ouderlijk gezag wordt uitgeoefend door de vader en de moeder van het kind.

Behalve in de gevallen waarin een kind wordt geadopteerd, de ouders uit het ouderlijk gezag worden ontzet of het kind onder voogdij wordt geplaatst, komt het ouderlijk gezag alleen aan de ouders van het kind toe.

Dat strikte beginsel kan voor problemen zorgen wanneer het kind buiten het gezin wordt geplaatst overeenkomstig de reglementering inzake jeugdzorg en —bescherming.

Aangezien het ouderlijk gezag een federale bevoegdheid is, en de bijstand aan personen (in dit geval inzonderheid de bijstand aan en de bescherming van kinderen) een gemeenschapsbevoegdheid, moet worden bepaald dat de personen aan wie de zorg voor een kind wordt toevertrouwd bepaalde aspecten van het ouderlijk gezag mogen uitoefenen die nodig zijn om hun taken te vervullen, evenwel zonder dat zulks afbreuk doet aan het ouderlijk gezag van de biologische ouders, dat in deze context moet worden herbekrachtigd.

Het is belangrijk dat deze wetswijziging geldt voor alle personen die pleegzorger zijn van kinderen overeenkomstig de regelgeving inzake jeugdzorg en —bescherming, en tegelijk rekening te houden met de specifieke elementen die verband houden met de verschillende plaatsingswijzen buiten het gezin van het kind.

Mochten de in het houderschap van het ouderlijk gezag aangebrachte wijzigingen louter beogen de pleeggezinnen een specifiek statuut te verlenen, dan zou daaruit de facto voortvloeien dat de gemandateerde verblijfsinstellingen voor

N° 22 DE M. BROTCORNE

Art. 6

Remplacer l'intitulé proposé du chapitre III par l'intitulé suivant:

“Chapitre III. Des modalités de l'autorité parentale en cas de placement de l'enfant en dehors de sa famille.”

JUSTIFICATION

Le présent amendement modifie l'intitulé du chapitre proposé. En effet, l'article 372 du Code civil prévoit que l'autorité parentale est exercée par les père et mère de l'enfant.

Hormis dans le cas d'une adoption, d'une déchéance de l'autorité parentale ou de la mise en place d'une tutelle, la titularité de l'autorité parentale appartient donc aux seuls parents de l'enfant.

La rigueur de ce principe peut amener des difficultés lorsque l'enfant est placé en dehors de chez ses parents conformément à la réglementation applicable en matière d'aide et de protection de la jeunesse.

L'autorité parentale étant une compétence fédérale, l'aide aux personnes, (et ici plus spécialement l'aide et la protection des enfants), étant une compétence communautaire, il convient de permettre que les personnes qui vont se voir confier un enfant puissent bénéficier de certaines compétences de l'autorité parentale nécessaires à l'exercice de leurs missions sans que cela n'empiète cependant sur l'autorité parentale des parents d'origine qui doit être réaffirmée.

Il est important que cette modification législative vise l'ensemble des personnes qui accueilleront des enfants conformément à la réglementation applicable en matière d'aide et de protection de la jeunesse tout en tenant compte des spécificités liées aux différentes formes de placement en dehors de la famille de l'enfant.

Si les modifications apportées à la titularité de l'autorité parentale ne visaient qu'à octroyer un statut spécifique aux familles d'accueil, il en résulterait de facto que les institutions d'hébergement travaillant sous mandat dans le cadre de

jeugdzorg en -bescherming voor de handelingen inzake de dagelijkse opvoeding van het kind alleen rekening zouden moeten houden met de beslissingen van de ouders.

Zulks strookt niet met de huidige realiteit, noch met de rechtspraak, die erop heeft gewezen dat de jeugdrechter, die, bij zijn beslissing het kind te plaatsen, bevoegd is om de nadere regels van die plaatsing te bepalen. Het is wenselijk dat de rechter die nadere regels zo goed mogelijk verduidelijkt.

De bij dit amendement beoogde opsplitsing van het ouderlijk gezag geldt alleen voor de gevallen waarin de jongere buiten zijn gezin wordt geplaatst (onder "gezin" moet "de vader en de moeder" worden verstaan) in het kader van de jeugdzorg en -bescherming, en niet voor feitelijke plaatsingen waarvoor de ouders gewoon hebben gekozen.

Er wordt op gewezen dat, zelfs als het kind in het kader van een jeugdzorg- en jeugdbeschermingsmaatregel buiten zijn gezin wordt geplaatst, de pleegzorgdiensten of de pleegzorgers die het kind huisvesten, de door de ouders of de voogd van het kind gehanteerde beginselen zoveel mogelijk in acht moeten nemen.

De plaatsing buiten het gezin is een uitzonderlijke maatregel, die moet worden beëindigd wanneer het doel (de bescherming van het kind) op een andere manier kan worden bereikt. De plaatsingsduur moet zo kort mogelijk worden gehouden.

Het dispositief van de wet moet worden aangepast naargelang sprake is van een vrijwillige, dan wel van een gedwongen plaatsing buiten het gezin.

De verschillende gemeenschappen, alsook het Brussels Hoofdstedelijk Gewest, hebben immers een jeugdzorg- en jeugdbeschermingsregeling aangenomen die naast de algemene preventie twee actieniveaus omvat.

Het eerste actieniveau omvat instellingen die op vrijwillige basis met de ouders en de jongeren samenwerken (de toestemming van de jongeren is vereist om de hulp op te starten en voort te zetten). Het tweede actieniveau wordt ingeschakeld als het kind gevaar loopt en zijn ouders weigeren vrijwillig een beroep te doen op specifieke hulp. In dat geval zal de jeugdrechtbank een of meer maatregelen moeten opleggen om de bescherming van het kind te waarborgen.

l'aide et de la protection de la jeunesse seraient soumises uniquement aux décisions des parents pour les actes relevant de l'éducation quotidienne de l'enfant.

Cela ne correspond pas à la réalité actuelle, ni à la jurisprudence qui a rappelé que le juge de la jeunesse, lorsqu'il décide du placement de l'enfant, est compétent pour définir les modalités du placement. Il est souhaitable que le juge spécifie ces modalités de la manière la plus complète possible.

La répartition de l'autorité parentale prévue par le présent amendement ne vise que les placements en dehors de la famille du jeune (par famille, il convient d'entendre "des mère et père") prévu dans le cadre de l'aide et de la protection de la jeunesse et non des placements de fait résultant du simple choix des parents.

Il est rappelé que, même si l'enfant est placé en dehors de sa famille dans le cadre d'une mesure d'aide ou de protection de la jeunesse, les services ou accueillants familiaux qui hébergent l'enfant respectent dans la plus grande mesure du possible les principes auxquels ont souscrits les parents ou tuteur de l'enfant.

Le placement en dehors de la famille est une mesure exceptionnelle qui doit s'arrêter lorsque sa finalité (protection de l'enfant) peut être rencontrée autrement. Le placement doit être le plus court possible.

Il convient d'adapter le dispositif de la loi en fonction du caractère volontaire ou contraignant du placement de l'enfant en dehors de sa famille.

En effet, les différentes communautés ainsi que la région Bruxelles Capitale ont adopté un système d'aide et de protection de la jeunesse qui comprend deux lignes d'intervention au-delà de la prévention générale.

La première ligne d'intervention est composée d'instances travaillant avec les parents et le jeunes sur base volontaire (l'accord de ces derniers est nécessaire pour que la mesure d'aide soit mise en place et poursuivie). La seconde ligne d'intervention implique qu'un état de danger existe pour l'enfant et que ses parents refusent de mettre en place une aide spécifique sur base volontaire. Dans ce cas, le tribunal de la jeunesse sera amené à imposer une ou des mesures pour assurer la protection de l'enfant.

Christian BROTCORNE (cdH)

Nr. 23 VAN DE HEER BROTCORNE

Art. 7

In het voorgestelde artikel 387^{quater} de woorden “bij een plaatsing van een minderjarig niet ontvoogd kind in het kader van pleegzorg” **vervangen door de woorden** “*bij een plaatsing van een minderjarig kind buiten zijn gezin, in het raam van een plaatsing in een instelling of in een pleeggezin*”.

VERANTWOORDING

Door de woorden “buiten zijn gezin” in te voegen strekt het amendement ertoe rekening te houden met de veronderstelling waarbij het kind elders wordt geplaatst dan bij zijn vader dan wel moeder in de juridische zin van het woord. Het verdient de voorkeur in deze wetgeving te voorzien in de plaatsing in zowel een instelling als in een pleeggezin.

Dankzij de toevoeging van het begrip “jeugdzorg” worden de bepalingen van de wet in overeenstemming gebracht met de realiteit van het optreden van de gemeenschappen op het vlak van het jeugdrecht.

N° 23 DE M. BROTCORNE

Art. 7

À l'article 387^{quater} proposé, remplacer les mots “au placement d'un enfant mineur non émancipé dans le cadre de l'accueil familial, conformément à la réglementation” **par les mots** “*au placement d'un enfant mineur, en dehors de sa famille, dans le cadre d'un placement en institution ou d'un accueil familial, conformément à la réglementation*”.

JUSTIFICATION

Par les mots “en dehors de sa famille”, l'amendement prévoit l'hypothèse où un enfant est placé ailleurs que chez l'un de ses père ou mère au sens juridique du terme. Il est préférable, dans la présente législation, de prévoir tant le placement dans une institution que dans une famille d'accueil.

La notion d'aide à la jeunesse permet de faire correspondre les dispositions de la loi à la réalité de l'intervention communautaire en droit de la jeunesse.

Christian BROTCORNE (cdH)

Nr. 24 VAN DE HEER BROTCORNE

Art. 8

In het voorgestelde artikel 387quinquies de volgende wijzigingen aanbrengen:

1. in het eerste lid de woorden “de pleegzorgers” vervangen door de woorden “buiten zijn gezin, in het raam van een plaatsing in een instelling of in een pleeggezin, de betrokken personen”;

2. het tweede lid vervangen door wat volgt: “In uitzonderlijke omstandigheden oefenen de diensten waar het kind is geplaatst, dan wel de pleegzorgers in geval van dringende noodzakelijkheid eveneens het recht van juridische bewaring uit.”.

VERANTWOORDING

1/ zie de verantwoording van amendement nr. 2 op artikel 4;

2/ het begrip “dringende noodzakelijkheid” dient te worden gepreciseerd, aangezien hoe dan ook niet mag worden getornd aan de fundamentele opvoedingsbevoegdheden, die een zaak van de ouders moeten blijven, tenzij de partijen, of een bevoegde rechtbank, ermee hebben ingestemd dat een deel van dat gezag wordt overgedragen aan de instelling of aan de pleegzorgers. Ingeval dat gezag niet is overgedragen, moeten de pleegzorgers niettemin, in het belang van het pleegkind, de mogelijkheid krijgen te waken over dringende zorg of dringende beslissingen te nemen met betrekking tot het kind.

Naast de spoedeisende gevallen waarin het kind gevaar loopt, dient meer bepaald te worden gedacht aan medische urgenties, zoals:

— acute appendicitis waarbij de artsen, behoudens levensgevaar voor het kind, niet zullen opereren zonder instemming van de ouders;

— een tand die bij hevige kiespijn absoluut moet worden getrokken;

— reductie van een fractuur na een val van het kind.

N° 24 DE M. BROTCORNE

Art. 8

À l'article 387quinquies proposé, apporter les modifications suivantes:

1. au premier alinéa, remplacer les mots “les accueillants familiaux” par les mots “en dehors de sa famille, dans le cadre d'un placement en institution ou d'un accueil familial, les personnes concernées”;

2. remplacer le second alinéa comme suit: “Dans des circonstances exceptionnelles, lorsqu'il y a urgence, les services où l'enfant est placé ou les accueillants familiaux exercent également le droit de garde juridique.”.

JUSTIFICATION

1/ voir la justification du sous amendement n° 2 à l'article 4;

2/ la notion d'urgence doit être précisée car il ne peut être question de ne pas respecter les compétences éducatives fondamentales qui doivent rester celles des parents sauf si les parties, ou le tribunal compétent ont validé un transfert d'une partie de cette autorité à l'institution ou aux accueillants familiaux. En cas d'absence de ce transfert, il faut cependant permettre aux accueillants de pouvoir assurer, dans le souci de l'intérêt de l'enfant accueilli, les soins ou décisions urgentes qui concernent l'enfant.

Il faut bien évidemment penser à cet égard, outre les urgences extrêmes liées à un danger pour l'enfant, à une urgence médicale, ex:

— crise d'appendicite pour laquelle les médecins sauf risque mortel pour l'enfant, refuseront d'opérer sans avoir l'accord des parents;

— obligation d'arracher une dent suite à une rage de dents;

— réduction d'une fracture suite à une chute de l'enfant.

Voor urgenties op school, in de vrije tijd of tijdens andere activiteiten zal het beter zijn dat de jeugdrechter of de overeenkomst nauwkeurig de grenzen hebben bepaald waarbinnen beslissingen worden genomen door de pleegzorgers of de diensten voor pleegzorg.

Het tweede lid kan evenwel niet worden gerechtvaardigd wanneer de diensten voor pleegzorg of de pleegzorgers niet alle schikkingen hebben getroffen om aangaande de te nemen beslissing de toestemming van de ouders te verkrijgen. Het is de bedoeling de pleegzorgers de mogelijkheid te bieden de écht dringende beslissingen te nemen, en niet die welke al genomen hadden kunnen zijn mochten de pleegzorgers of de diensten voor pleegzorg daartoe te gepasten tijde de aanvraag hebben gedaan.

Pour les urgences de type scolaire ou liées aux loisirs de l'enfant, ou à d'autres types d'activités, il sera préférable que le juge de la jeunesse, ou la convention, aient été précis sur les limites des décisions à prendre par les accueillants ou les services.

Cependant, l'alinéa 2 ne peut être justifié quand les services ou les accueillants n'ont pas pris toutes leurs dispositions pour obtenir l'accord des parents dans la décision à prendre. Il s'agit de permettre aux accueillants de prendre des décisions réellement urgentes et non une urgence qui aurait pu être évitée si les accueillants ou les services avaient fait la demande en temps utile.

Christian BROTCORNE (cdH)

Nr. 25 VAN DE HEER **BROTCORNE**

Art. 8

In het voorgestelde artikel 387quinquies het tweede lid vervangen door wat volgt:

“In uitzonderlijke omstandigheden oefenen de pleegzorgers in geval van dringende noodzakelijkheid eveneens het recht van juridische bewaring uit.”

VERANTWOORDING

Het begrip “dringende noodzakelijkheid” dient te worden gepreciseerd, aangezien hoe dan ook niet mag worden getornd aan de fundamentele opvoedingsbevoegdheden, die een zaak van de ouders moeten blijven, tenzij de partijen, of een bevoegde rechtbank, ermee hebben ingestemd dat een deel van dat gezag wordt overgedragen aan de instelling of aan de pleegzorgers. Ingeval dat gezag niet is overgedragen, moeten de pleegzorgers niettemin, in het belang van het pleegkind, de mogelijkheid krijgen te waken over dringende zorg of dringende beslissingen te nemen met betrekking tot het kind.

Naast de spoedeisende gevallen waarin het kind gevaar loopt, dient meer bepaald te worden gedacht aan medische urgenties, zoals:

— acute appendicitis waarbij de artsen, behoudens levensgevaar voor het kind, niet zullen opereren zonder instemming van de ouders;

— een tand die bij hevige kiespijn absoluut moet worden getrokken;

— reductie van een fractuur na een val van het kind.

Voor urgenties op school, in de vrije tijd of tijdens andere activiteiten zal het beter zijn dat de jeugdrechter of de overeenkomst nauwkeurig de grenzen hebben bepaald waarbinnen beslissingen worden genomen door de pleegzorgers of de diensten voor pleegzorg.

Het tweede lid kan evenwel niet worden gerechtvaardigd wanneer de diensten voor pleegzorg of de pleegzorgers niet alle schikkingen hebben getroffen om aangaande de te nemen beslissing de toestemming van de ouders te verkrijgen. Het is de bedoeling de pleegzorgers de mogelijkheid te bieden

N° 25 DE M. **BROTCORNE**

Art. 8

À l'article 387quinquies proposé, remplacer le second alinéa comme suit:

“Dans des circonstances exceptionnelles, lorsqu'il y a urgence, les accueillants familiaux exercent également le droit de garde juridique.”

JUSTIFICATION

La notion d'urgence doit être précisée car il ne peut être question de ne pas respecter les compétences éducatives fondamentales qui doivent rester celles des parents sauf si les parties, ou le tribunal compétent ont validé un transfert d'une partie de cette autorité à l'institution ou aux accueillants familiaux. En cas d'absence de ce transfert, il faut cependant permettre aux accueillants de pouvoir assurer, dans le souci de l'intérêt de l'enfant accueilli, les soins ou décisions urgentes qui concernent l'enfant.

Il faut bien évidemment penser à cet égard, outre les urgences extrêmes liées à un danger pour l'enfant, à une urgence médicale, ex:

— crise d'appendicite pour laquelle les médecins sauf risque mortel pour l'enfant, refuseront d'opérer sans avoir l'accord des parents;

— obligation d'arracher une dent suite à une rage de dents;

— Réduction d'une fracture suite à une chute de l'enfant.

Pour les urgences de type scolaire ou liées aux loisirs de l'enfant, ou à d'autres types d'activités, il sera préférable que le juge de la jeunesse, ou la convention, aient été précisés sur les limites des décisions à prendre par les accueillants ou les services.

Cependant, l'alinéa 2 ne peut être justifié quand les services ou les accueillants n'ont pas pris toutes leurs dispositions pour obtenir l'accord des parents dans la décision à prendre. Il s'agit de permettre aux accueillants de prendre des décisions réellement urgentes et non une urgence qui aurait

de écht dringende beslissingen te nemen, en niet die welke al genomen hadden kunnen zijn mochten de pleegzorgers of de diensten voor pleegzorg daartoe te gepasten tijde de aanvraag hebben gedaan.

pu être évitée si les accueillants ou les services avaient fait la demande en temps utile.

Christian BROTCORNE (cdH)

Nr. 26 VAN DE HEER BROTCORNE

Art. 9

In het voorgestelde artikel 387sexies de volgende wijzigingen aanbrengen:

1. in § 1, eerste lid, de woorden “of met de diensten waar het kind is geplaatst” **invoeegen tussen de woorden** “met de pleegzorgers” **en het woord** “overeenkomen”;

2. in § 2:

a. in het eerste lid:

i. het woord “vrijwillig” **invoeegen tussen de woorden** “de overeenkomst wordt” en de woorden “ter homologatie”;

ii. de woorden “de artikelen 1253ter/4 tot 1253ter/6 van het Gerechtelijk Wetboek” **vervangen door de woorden** “de inzake jeugdbescherming en bijzondere jeugdzorg toepasselijke artikelen 1253ter/4 tot 1253ter/6 van het Gerechtelijk Wetboek”;

b. tussen het eerste en het tweede lid een lid **invoeegen, luidende:**

“Indien de plaatsing van het kind het gevolg is van een opgelegde beslissing, wordt de overeenkomst voorgesteld aan de rechtbank die heeft beslist het kind te plaatsen, overeenkomstig de inzake jeugdbescherming en jeugdbijstand toepasselijke regelgeving.”;

VERANTWOORDING

Dit amendement strekt ertoe de tekst af te stemmen op de twee gemeenschapsniveaus waarop wordt opgetreden: de vrijwillige bijstand en de opgelegde maatregel.

In het kader van een vrijwillige plaatsing met de hulp van de opdrachtgevende gemeenschapsinstanties is het belangrijk dat ook de overeenkomst die eventueel tussen de

N° 26 DE M. BROTCORNE

Art. 9

À l'article 387sexies proposé, apporter les modifications suivantes:

1. au § 1er, alinéa 1er, **remplacer les mots** “convenir par écrit avec les accueillants familiaux” **par les mots** “convenir par écrit avec les services où l'enfant est placé ou les accueillants familiaux”;

2. au § 2:

a. à l'alinéa 1er:

i. **remplacer les mots** “au tribunal de la famille, conformément à la réglementation” **par les mots** “au tribunal de la famille sur une base volontaire, conformément à la réglementation”;

ii. **remplacer les mots** “articles 1253ter/4 à 1253ter/6 du Code judiciaire” **par les mots** “articles 1253ter/4 à 1253ter/6 du Code judiciaire applicables en matière de protection et d'aide à la jeunesse”;

b. **insérer un alinéa entre le premier et le second alinéa, rédigé comme suit:**

“Si le placement de l'enfant résulte d'une décision imposée, la convention est soumise au tribunal qui a pris la décision de placement de l'enfant, conformément à la réglementation applicable en matière de protection et d'aide à la jeunesse.”;

JUSTIFICATION

Le présent amendement vise à mettre le texte en conformité avec les deux niveaux d'interventions communautaires: l'aide volontaire et la mesure imposée.

Dans le cadre d'un placement volontaire effectué avec l'aide des instances mandantes au niveau communautaire, il est important que la convention qui interviendrait entre les

partijen wordt gesloten door de familierechtbank kan worden gehomologeerd.

Omgekeerd, wanneer beslissing tot plaatsing door de jeugdrechtbank werd genomen en er wordt een overeenkomst gesloten, is het onontbeerlijk dat diezelfde jeugdrechtbank zelf de noodzakelijke beslissingen treft. Die rechtbank kent immers de gezinnen en het kind, en kan, dankzij haar gespecialiseerde diensten, de hand leggen op gegevens uit het dossier die de familierechtbank niet snel zal verkrijgen.

parties puisse être, elle aussi, homologuée par le tribunal de la famille.

Inversement, lorsque la décision de placement a été prise par le tribunal de la jeunesse et qu'une convention intervient, il est indispensable que ce même tribunal de la jeunesse prenne lui-même les décisions qui s'imposent. En effet, il est celui qui connaît les familles et l'enfant et qui peut, par ses services spécialisés, obtenir les éléments de connaissance du dossier que n'obtiendra pas rapidement le tribunal de la famille.

Christian BROTCORNE (cdH)

Nr. 27 VAN DE HEER BROTCORNE

Art. 10

Het voorgestelde artikel 387septies vervangen door wat volgt:

“Art. 387septies. § 1. Indien de plaatsing van het kind buiten het gezin het gevolg is van een door de jeugdrechtbank genomen beslissing overeenkomstig de inzake bijzondere jeugdzorg en jeugdbescherming toepasselijke regelgeving, is de jeugdrechtbank bevoegd om ook andere rechten en plichten bedoeld in Titel IX ter uitoefening van het ouderlijk gezag over te dragen dan deze bedoeld in art 387quinquies, met uitzondering van de rechten en plichten omtrent de staat van de persoon van het kind. Tevens is zij bevoegd om kennis te nemen van de geschillen in verband met de uitoefening van het recht van juridische bewaring zoals bepaald bij artikel 370/1 van het Burgerlijk Wetboek.

De jeugdrechtbank vergewist zich ervan dat alle partijen op de terechtzitting aanwezig zijn.”

VERANTWOORDING

Het nieuwe artikel 387septies, § 1, is slechts in geringe mate verenigbaar met de beginselen van de bijzondere jeugdzorg en de jeugdbescherming.

Heeft men te maken met een vrijwillige plaatsing met de hulp van de bevoegde diensten, dan impliceert dit dat de ouders en de minderjarige, naargelang zijn leeftijd, akkoord gaan met de nadere plaatsingsvoorwaarden, ook met die in verband met het beheer van het ouderlijk gezag. Mocht aldus een pleeggezin dat een kind opvangt zich tot de familierechtbank wenden om zich tegen het advies van de ouders in andere prerogatieven van het ouderlijk gezag te doen toekennen, zal het volstaan dat de ouders stellen niet langer met de vrijwillige plaatsing akkoord te gaan opdat die plaatsing een einde neemt en leidt tot de stopzetting van de overdracht van het ouderlijk gezag, dan wel opdat de opdrachtgevende gemeenschapsinstantie het dossier naar het parket stuurt om ervoor te zorgen dat de rechtbank een opgelegde plaatsingsmaatregel treft.

Er moet dus worden overeengekomen dat bij vrijwillige plaatsingen alleen de overeenkomst tussen de partijen een

N° 27 DE M. BROTCORNE

Art. 10

Remplacer l'article 387septies proposé comme suit:

“Art. 387septies. § 1er. Si le placement de l'enfant en dehors de sa famille résulte d'une décision prise par le tribunal de la jeunesse, conformément à la réglementation applicable en matière d'aide et de protection de la jeunesse, le tribunal de la jeunesse est compétent pour transférer d'autres droits et devoirs visés au titre IX en vue de l'exercice de l'autorité parentale que ceux visés à l'article 387quinquies, à l'exception des droits et des devoirs relatifs à l'état de la personne de l'enfant. Il est également compétent pour connaître des différents liés à l'exercice du droit de garde juridique tel que spécifié à l'article 370/1 du Code civil.

Le tribunal de la jeunesse s'assure de la présence de toutes les parties à l'audience.”

JUSTIFICATION

Le contenu du nouvel article 387septies, § 1er, est peu compatible avec les principes de l'aide et de la protection de la jeunesse.

Si nous nous trouvons dans le cadre d'un placement effectué sur une base volontaire avec l'aide des services compétents, il implique que les parents et le mineur, selon son âge, soient d'accord avec les modalités du placement en ce compris celles relatives à la gestion de l'autorité parentale. Ainsi, si une famille d'accueil, accueillant un enfant, saisissait le tribunal de la famille pour se voir conférer d'autres prérogatives de l'autorité parentale contre l'avis des parents, il suffira que les parents disent ne plus être d'accord avec le placement volontaire pour que celui-ci s'arrête et entraîne la fin du transfert relatif à l'autorité parentale ou que l'instance communautaire mandante transmette le dossier au parquet pour que le tribunal prenne une mesure de placement imposée.

Il faut donc convenir que dans le cadre de placements volontaires, seule la convention entre les parties permet un

overdracht van het ouderlijk gezag mogelijk maakt volgens de bij artikel 9 van het amendement in uitzicht gestelde nadere regels. Die overeenkomst moet zeer nauwkeurig worden geredigeerd om misverstanden met de ouders te voorkomen.

Indien beide ouders na de plaatsing van hun kind langdurig afwezig zijn, moet worden teruggegrepen naar artikel 375 van het Burgerlijk Wetboek (duurzame onmogelijkheid het ouderlijk gezag uit te oefenen) en dient een voogd te worden aangesteld.

Heeft men te maken met een door de jeugdrechtbank opgelegde plaatsing, dan is het rationeler dat dezelfde rechter kennis neemt van de te beslechten geschillen in verband met de juridische bewaring zoals die is bepaald bij artikel 370/1 van datzelfde Wetboek. Die rechter kent het dossier immers al, en zal een meer geschikte persoon zijn om de verdeling van de uitoefening van het ouderlijk gezag te doen evolueren volgens de beschermingsmaatregelen die hij neemt.

Paragraaf 2 van amendement nr. 1 is overbodig geworden, aangezien de jeugdrechtbank de informatie verkrijgt van de dienst waar de jongere is geplaatst of van de dienst die de gezinsopvang begeleidt. Die § 2 wordt vervangen door de vereiste dat alle partijen wel degelijk aanwezig of vertegenwoordigd moeten zijn op de terechtzitting waar de beslissing wordt getroffen. Dat moet die partijen de mogelijkheid bieden uiting te geven aan hun grieven over die eventuele overdracht van rechten en plichten. Vanzelfsprekend is het wenselijk dat het kind in de gebruikelijke omstandigheden wordt gehoord.

transfert de l'autorité parentale selon les modalités prévues à l'article 9 de l'amendement. Il convient que cette convention soit rédigée d'une manière très précise pour éviter les malentendus avec les parents.

En cas d'absence prolongée des deux parents suite au placement de leur enfant, il conviendra de recourir à l'article 375 du code civil (impossibilité durable d'exercer l'autorité parentale) et de nommer un tuteur.

Si nous nous trouvons face à un placement imposé par le tribunal de la jeunesse, il est plus rationnel que le même juge connaisse des différents à trancher concernant les litiges relatifs à la garde juridique telle que définie à l'article 370/1. En effet, celui-ci connaît déjà le dossier et sera plus adéquat pour faire évoluer la répartition relative à l'exercice de l'autorité parentale en fonction des mesures protectionnelles qu'il prend.

Le § 2 de l'amendement est obsolète puisque le tribunal de la jeunesse reçoit les informations du service où le jeune est placé ou du service encadrant l'accueil familial. Il est remplacé par l'exigence que toutes les parties soient bien présentes ou représentées lors de l'audience à laquelle la décision se prendra pour qu'elles puissent exprimer leurs doléances à l'égard de ce transfert éventuels de droits et devoirs. Il est bien entendu souhaitable que l'enfant soit entendu dans les conditions habituelles.

Christian BROTCORNE (cdH)

Nr. 28 VAN DE HEER **BROTCORNE**

Art. 11

Het voorgestelde artikel 387octies aanvullen met een zin, luidende:

“Zij vergewissen zich op dezelfde wijze van de blijvende aard van de band van het kind met zijn ouders.”.

VERANTWOORDING

De pleegzorgers moeten in de mate van het mogelijke de band van het kind met zijn ouders handhaven. De tijdelijke plaatsing moet zo kort mogelijk zijn en de ouders de mogelijkheid bieden de band en de verantwoordelijkheid ten opzichte van het kind zo spoedig mogelijk weer op te bouwen. Het behoud van die band moet uiteraard in het belang van het kind geschieden.

N° 28 DE M. **BROTCORNE**

Art. 11

Compléter l'article 387octies proposé par une phrase, rédigé comme suit:

“Ils s'assurent de la même manière de la permanence du lien de l'enfant avec ses parents.”.

JUSTIFICATION

Les accueillants doivent maintenir dans toute la mesure du possible le lien de l'enfant accueilli avec ses parents. Le placement provisoire doit être le plus court possible et permettre aux parents de reconstruire au plus vite le lien et la responsabilisation à l'égard de l'enfant. Bien entendu le maintien de ce lien doit se faire dans l'intérêt de l'enfant.

Christian BROTCORNE (cdH)

Nr. 29 VAN DE HEER **BROTCORNE**

Art. 12

In het voorgestelde artikel 387*novies*, de volgende wijzigingen aanbrengen:

1/ tussen de woorden “tot de familierechtbank” en het woord “wenden” de woorden “of de jeugdrechtbank” invoegen;

2/ de laatste zin weglaten.

VERANTWOORDING

1/ Het amendement beoogt de jeugdrechtbank toe te voegen als bevoegde rechtbank als het kind door deze instantie wordt geplaatst.

2/ Het amendement strekt ertoe het terechte begrip “recht op persoonlijk contact” weg te laten. Het kan echter in tegenstrijd zijn met een beslissing van de jeugdrechter, die eventueel, en naargelang van het geval, de contacten kan regelen die de ouders met het kind mogen hebben. Uiteraard moet men het belang herbevestigen van het contact dat elk kind, in de mate van het mogelijke, met zijn ouders moet kunnen behouden, ook als het al sinds lange tijd geplaatst is.

N° 29 DE M. **BROTCORNE**

Art. 12

À l'article 387*novies* proposé, apporter les modifications suivantes:

1/ ajouter entre les mots “tribunal de la famille” et les mots “dans l'intérêt de l'enfant”, les mots “ou au tribunal de la jeunesse”;

2/ supprimer la dernière phrase.

JUSTIFICATION

1/ l'amendement ajoute le tribunal de la jeunesse lorsqu'il s'agit d'un placement par celui-ci comme tribunal compétent lorsque l'enfant est placé par celui-ci.

2/ l'amendement supprime la notion de droit aux relations personnelles qui est de droit. Cependant, il peut entrer en contradiction avec une décision du juge de la jeunesse qui modalisera éventuellement et, au cas par cas, les contacts que les parents peuvent avoir avec l'enfant. Il faut bien évidemment réaffirmer l'importance des relations que chaque enfant doit pouvoir, dans toute la mesure du possible, conserver avec ses parents même s'il se trouve placé depuis longtemps.

Christian BROTCORNE (cdH)

Nr. 30 VAN DE HEER BROTCORNE

Art. 13

Het voorgestelde artikel 387decies vervangen door wat volgt:

“Art. 387decies. § 1er. Als de plaatsing geschiedt op vrijwillige basis zoals bepaald in artikel 387sexies, § 1, eerste lid, kan ieder verzoek tot herziening van de oorspronkelijk gesloten overeenkomst met betrekking tot de beslissingen in verband met het ouderlijk gezag over het geplaatste kind op verzoek van de vader en moeder, van een van beiden, van de voogd, van de pleegzorgers of van de procureur des Konings aanhangig gemaakt worden bij de familierechtbank, overeenkomstig de procedures vervat in de artikelen 1253ter/4 en volgende van het Gerechtelijk Wetboek.

Indien de plaatsing geschiedt bij een vonnis van de jeugdrechtbank, kan die rechtbank gesaisisseerd worden overeenkomstig artikel 60 van de wet van 8 april 1965 betreffende de jeugdbescherming, het ten laste nemen van minderjarigen die een als misdrijf omschreven feit hebben gepleegd en het herstel van de door dit feit veroorzaakte schade.”

VERANTWOORDING

Het amendement voorziet in de beroepsmogelijkheden van alle partijen voor de bevoegde rechtbank, hetzij de familierechtbank in geval van vrijwillige plaatsing, hetzij de jeugdrechtbank, volgens artikel 60 van de wet op de jeugdbescherming.

In het kader van een vrijwillige plaatsing (instemming van de partijen) is de enige nadere regel waarin moet worden voorzien, de mogelijkheid tot herziening van de oorspronkelijk tussen de partijen gesloten overeenkomst, er rekening mee houdend dat het ontbreken van een akkoord over die nieuwe nadere regels met betrekking tot de verdeling van het ouderlijk gezag onder de partijen kan leiden tot onenigheid tussen de ouders aangaande de initiële plaatsingsmaatregel.

Het niet naleven van de contacten die zijn overeengekomen voor de opdrachtgevende gemeenschapsdienst in het kader

N° 30 DE M. BROTCORNE

Art. 13

Remplacer l'article 387decies proposé comme suit:

“Art. 387decies. § 1er. Si le placement a eu lieu dans le cadre volontaire tel que prévu à l'article 387sexies, § 1er, alinéa 1er, le tribunal de la famille peut être saisi, à la demande des père et mère, de l'un d'eux, du tuteur, des accueillants familiaux ou du procureur du Roi de toute demande de révision de la convention initialement prise concernant les décisions relatives à l'autorité parentale à l'égard de l'enfant placé, conformément aux procédures des articles 1283ter/4 et suivants du Code judiciaire.

Si le placement a eu lieu par décision du tribunal de la jeunesse, celui-ci peut être saisi conformément à l'article 60 de la loi du 8 avril 1965 relative à la protection de la jeunesse, à la prise en charge des mineurs ayant commis un fait qualifié infraction et à la réparation du dommage causé par ce fait.”

JUSTIFICATION

L'amendement prévoit les recours possibles de toutes les parties devant le tribunal compétent soit le tribunal de la famille en cas de placement volontaire soit le tribunal de la jeunesse, selon l'article 60 de la loi relative à la protection de la jeunesse.

Dans le cadre de placement sur la base volontaire (accord des parties), la seule modalité à prévoir, est la possibilité de révision de la convention initialement prise entre les parties tout en sachant que le défaut d'accord sur ces nouvelles modalités de répartition de l'autorité parentale entre les parties risque d'entraîner un désaccord des parents concernant la mesure principale de placement.

Le non respect des contacts prévus devant l'instance communautaire mandante dans le cadre d'un placement (en

van een plaatsing (in een instelling of in een pleeggezin) moet geregeld worden op het niveau van die instantie, en niet door de familierechtbank. Een aanzienlijke niet-naleving zou aanleiding kunnen geven tot het einde of tot een wijziging van de plaatsing (bijvoorbeeld: een intrafamiliale plaatsing bij de grootouders, die heel snel het kind verbieden nog langer contact te hebben met zijn ouders volgens de afspraken in de bijstandsovereenkomst).

institution ou en famille d'accueil) doit se gérer au niveau de cette instance et non au niveau du tribunal de la famille. Un non respect important pourra entraîner une fin ou une modification du placement (exemple: un placement intrafamilial chez des grands-parents qui très vite ne permettent plus à l'enfant d'avoir des contacts avec ses parents selon les modalités prévues dans l'accord programme).

Christian BROTCORNE (cdH)

Nr. 31 VAN DE HEER BROTCORNE

Art. 14

In het voorgestelde artikel 387undecies, 4°, de woorden “inzake jeugdbescherming” vervangen door de woorden “inzake jeugdbescherming en jeugdbijstand”.

VERANTWOORDING

Aangezien het ouderlijk gezag een federale bevoegdheid is, en de bijstand aan personen (in dit geval inzonderheid de bijstand aan en de bescherming van kinderen) een gemeenschapsbevoegdheid, moet worden bepaald dat de personen aan wie de zorg voor een kind wordt toevertrouwd bepaalde aspecten van het ouderlijk gezag mogen uitoefenen die nodig zijn om hun taken te vervullen, evenwel zonder dat zulks afbreuk doet aan het ouderlijk gezag van de biologische ouders, dat in deze context moet worden herbekrachtigd.

Er wordt op gewezen dat, zelfs als het kind in het kader van een jeugdzorg- en jeugdbeschermingsmaatregel buiten zijn gezin wordt geplaatst, de pleegzorgdiensten of de pleegzorgers die het kind huisvesten, de door de ouders of de voogd van het kind gehanteerde beginselen zoveel mogelijk in acht moeten nemen.

De plaatsing buiten het gezin is een uitzonderlijke maatregel, die moet worden beëindigd wanneer het doel (de bescherming van het kind) op een andere manier kan worden bereikt. De plaatsingsduur moet zo kort mogelijk worden gehouden.

Het dispositief van de wet moet worden aangepast naargelang sprake is van een vrijwillige, dan wel van een gedwongen plaatsing buiten het gezin.

De verschillende gemeenschappen, alsook het Brussels Hoofdstedelijk Gewest, hebben immers een jeugdzorg- en jeugdbeschermingsregeling aangenomen die naast de algemene preventie twee actieniveaus omvat.

Het eerste actieniveau omvat instellingen die op vrijwillige basis met de ouders en de jongeren samenwerken (de toestemming van de jongeren is vereist om de hulp op te starten en voort te zetten). Het tweede actieniveau wordt ingeschakeld als het kind gevaar loopt en zijn ouders weigeren vrijwillig een beroep te doen op specifieke hulp. In dat geval zal de

N° 31 DE M. BROTCORNE

Art. 14

À l'article 387undecies proposé, au 4°, remplacer les mots “en matière d'aide à la jeunesse” par les mots “en matière de protection et d'aide à la jeunesse”.

JUSTIFICATION

L'autorité parentale étant une compétence fédérale, l'aide aux personnes, (et ici plus spécialement l'aide et la protection des enfants), étant une compétence communautaire, il convient de permettre que les personnes qui vont se voir confier un enfant puissent bénéficier de certaines compétences de l'autorité parentale nécessaires à l'exercice de leurs missions sans que cela n'empiète cependant sur l'autorité parentale des parents d'origine qui doit être réaffirmée.

Il est rappelé que, même si l'enfant est placé en dehors de sa famille dans le cadre d'une mesure d'aide ou de protection de la jeunesse, les accueillants familiaux qui hébergent l'enfant respectent dans la plus grande mesure du possible les principes auxquels ont souscrits les parents ou tuteur de l'enfant.

Le placement en dehors de la famille est une mesure exceptionnelle qui doit s'arrêter lorsque sa finalité (protection de l'enfant) peut être rencontrée autrement. Le placement doit être le plus court possible.

Il convient d'adapter le dispositif de la loi en fonction du caractère volontaire ou contraignant du placement de l'enfant en dehors de sa famille.

En effet, les différentes communautés ainsi que la région Bruxelles Capitale ont adopté un système d'aide et de protection de la jeunesse qui comprend deux lignes d'intervention au-delà de la prévention générale.

La première ligne d'intervention est composée d'instances travaillant avec les parents et le jeunes sur base volontaire (l'accord de ces derniers est nécessaire pour que la mesure d'aide soit mise en place et poursuivie). La seconde ligne d'intervention implique qu'un état de danger existe pour l'enfant et que ses parents refusent de mettre en place une

jeugdrechtbank een of meer maatregelen moeten opleggen om de bescherming van het kind te waarborgen.

aide spécifique sur base volontaire. Dans ce cas, le tribunal de la jeunesse sera amené à imposer une ou des mesures pour assurer la protection de l'enfant.

Christian BROTCORNE (cdH)